

SLOVENSKI NAROD

Iznaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike — Inserati do 80 petit vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 250, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inserati petit vrsta Din 4.— Popust po dogovoru, inseratni davek posebej — »Slovenski Narod« vsega mesečno v Jugoslavij! Din 12.— za inozemstvo Din 25.— Rokopis se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica štev. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.

Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Daladier je sestavil novo francosko vlado:

Zopet le začasen izhod iz notranje krize

Nova vlada se ne opira več na ljudsko fronto, nima pa tudi prevelike zaslombe na desnici in ji zato prerokujejo le kratko življenje — Daladier je apel na francoski narod

Pariz, 11. aprila, br. Včeraj popoldne je predsednik radikalne stranke in bivši vojni minister Daladier sestavil novo francosko vlado. Nova vlada se od dosedanja razlikuje v glavnem samo po tem, da se ne opira več na ljudsko fronto, marveč so v njej poleg radikalnih socialistov skupine zmerne sredine. Nova vlada je sestavljena takole:

ministrski predsednik in minister za narodno obrambo: **Daladier**;

podpredsednik vlade in minister za koordinacijo gospodarstva: **Chautemps**.

minister za narodno gospodarstvo: **Raymond Patremont**;

notranji minister: **Albert Sarraut**;

zunanji minister: **Georges Bonnet**;

minister za gradbe: **Frossard**;

minister za delo: **Ramadier**;

minister za letalstvo: **Guy la Chambre**;

minister za vojno mornarico: **Campanchi**;

minister za kolonije: **Georges Mandel**;

minister za narodno prosveto: **Jean Zay**;

minister za pokojnine: **Champetier de Ribes**;

kmetijski minister: **Quellie**;

trgovinski minister: **Genatin**;

poštni minister: **Jules Guillet**;

minister za trgovske mornarice: **de Chappe de Laine**;

finančni minister: **Marchandau**;

minister za narodno zdravje: **Marque Riquart**;

Tudi ta vlada se ne predstavlja izhoda iz latentne notranje politične krize in ji prerokujejo le kratko življenje. Daladier se ni posrečilo sestaviti močne koncentrične vlade in se je pod silo razmer moral zadovoljiti z zasiplim izhodom. Socialisti

so odklonili sodelovanje v njegovem kabinetu, podpirali pa bodo njegovo vlado od časa do časa, v kolikor bo njena politika odgovarjala interesom delavstva.

Ključ temu pa je bila nova vlada sprejeta v javnosti z velikim olajšanjem, ker pričakujejo, da bo sedaj konec večnega eksperimentiranja na socialno političnem in finančnem polju. Daladier je v svojem načrtu, ki ga je imel snopi po radiu, naglašil, da bo posvetil glavno pozornost francoski narodni obrambi. Pozval je ves francoski narod, naj sodeluje pri tej njegovi težnji nalogi, od katere uspešne izvedbe sta odvisna varnost in blagostanje francoskega naroda.

Republikanska federacija bo podpirala vlado

Pariz, 11. aprila. AA. Poslanski klub republikanske federacije se je snoci sestal in obravnaval položaj Daladierove vlade. Klub je sklenil, da bo v zbornici od vprašanja do vprašanja zavzemal stališče do vlade. Večina članov je bila za to, da naj se klub vzdrži glasovanja, da tako ne bi socialistom dajal prilike za nastopanje proti vladi. Sicer pa bo klub svoje stališče prilagodil postopanju sosednih skupin, ki bodo verjetno v ugodnem smislu glasovale za vlado.

Ekstremisti propadajo

Pariz, 11. aprila. Pri delnih senatnih volitvah v seinskem okrožju je bil pri tretjem ozjemu glasovanju izvoljen za senatorja Viktor Constant, predsednik glavnega odbora republikanske demokratske unije. Protikandidat komunist Marain je dobil 590 glasov. V volilnem okraju Serre v vzhodnih Pirenejih pa so bile nadomestne poslanske volitve. Izvoljen je bil socialist Noguere s 9705 glasovi, njegov fašistični protikandidat pa je dobil 2008 glasov.

99,68% glasov za Hitlerja V Avstriji manjka samo četrto odstotka vseh glasov

Berlin, 11. aprila, br. Včeraj so bile v Veliki Nemčiji volitve v državnem zbor, ob enem po ljudskem glasovanju o priključitvi Avstrije k Nemčiji. Končal Hitler je hotel s tem glasovanjem dobiti odobrenje svoje politike, zlasti pa odobrenje svoje akcije za priključitev Avstrije k Nemčiji. Kakor ni bilo drugače pričakovati, je dobil skoraj 100-odstotno zaupnico. Pri doseđenih ljudskih glasovanjih v Nemčiji izvedeni rezultanti aparat je funkcionalno brezhibno. V volilni kampanji so nastopili najboljši pravki režima in stranke, a Hitler sam je na desetdnevni turneji prepotoval vse Avstrijo in je v nedeljo zvečer na Dunaju z velikim govorom reaktivljal volilno borbo. V svojem govoru je ostro obračunal z vsemi nergači in nasprotinci, in jih ironično vpraševal, ali se mu misijo protiviti celo sedaj, ko ima vso oblast v svojih rokah.

Glasovanje je trajalo od 8. do 17. Organizacija je bila tako dobro izvedena, da so v večini krajev že dopoldne spravili na volile vse volilce. Le v vseh mestih so bile volite tudi se popoldne, ob 17. pa ni bilo v kogar več, ki še ne bi izvrnil volilne dolnosti. Glasovali so tudi vsi v inozemstvu živeli Nemci, vsi bolniki v bolničah in vsi vojaki. Tudi katoliška duhovščina je plasti v Avstriji polnoštivilno prisla na volitev.

Izid glasovanja je po uradnem poročilu naslednji:

99,68% glasov za Hitlerja

V Avstriji manjka samo četrto odstotka vseh glasov

99,68% glasov za Hitlerja

V Avstriji manjka samo četrto odstotka vseh glasov

99,68% glasov za Hitlerja

V Avstriji manjka samo četrto odstotka vseh glasov

99,68% glasov za Hitlerja

V Avstriji manjka samo četrto odstotka vseh glasov

99,68% glasov za Hitlerja

V Avstriji manjka samo četrto odstotka vseh glasov

99,68% glasov za Hitlerja

V Avstriji manjka samo četrto odstotka vseh glasov

99,68% glasov za Hitlerja

V Avstriji manjka samo četrto odstotka vseh glasov

99,68% glasov za Hitlerja

V Avstriji manjka samo četrto odstotka vseh glasov

99,68% glasov za Hitlerja

V Avstriji manjka samo četrto odstotka vseh glasov

99,68% glasov za Hitlerja

V Avstriji manjka samo četrto odstotka vseh glasov

99,68% glasov za Hitlerja

V Avstriji manjka samo četrto odstotka vseh glasov

99,68% glasov za Hitlerja

V Avstriji manjka samo četrto odstotka vseh glasov

99,68% glasov za Hitlerja

V Avstriji manjka samo četrto odstotka vseh glasov

99,68% glasov za Hitlerja

V Avstriji manjka samo četrto odstotka vseh glasov

99,68% glasov za Hitlerja

V Avstriji manjka samo četrto odstotka vseh glasov

99,68% glasov za Hitlerja

V Avstriji manjka samo četrto odstotka vseh glasov

99,68% glasov za Hitlerja

V Avstriji manjka samo četrto odstotka vseh glasov

99,68% glasov za Hitlerja

V Avstriji manjka samo četrto odstotka vseh glasov

99,68% glasov za Hitlerja

V Avstriji manjka samo četrto odstotka vseh glasov

99,68% glasov za Hitlerja

V Avstriji manjka samo četrto odstotka vseh glasov

99,68% glasov za Hitlerja

V Avstriji manjka samo četrto odstotka vseh glasov

99,68% glasov za Hitlerja

V Avstriji manjka samo četrto odstotka vseh glasov

99,68% glasov za Hitlerja

V Avstriji manjka samo četrto odstotka vseh glasov

99,68% glasov za Hitlerja

V Avstriji manjka samo četrto odstotka vseh glasov

99,68% glasov za Hitlerja

V Avstriji manjka samo četrto odstotka vseh glasov

99,68% glasov za Hitlerja

V Avstriji manjka samo četrto odstotka vseh glasov

99,68% glasov za Hitlerja

V Avstriji manjka samo četrto odstotka vseh glasov

99,68% glasov za Hitlerja

V Avstriji manjka samo četrto odstotka vseh glasov

99,68% glasov za Hitlerja

V Avstriji manjka samo četrto odstotka vseh glasov

99,68% glasov za Hitlerja

V Avstriji manjka samo četrto odstotka vseh glasov

99,68% glasov za Hitlerja

V Avstriji manjka samo četrto odstotka vseh glasov

99,68% glasov za Hitlerja

V Avstriji manjka samo četrto odstotka vseh glasov

99,68% glasov za Hitlerja

V Avstriji manjka samo četrto odstotka vseh glasov

99,68% glasov za Hitlerja

V Avstriji manjka samo četrto odstotka vseh glasov

99,68% glasov za Hitlerja

V Avstriji manjka samo četrto odstotka vseh glasov

99,68% glasov za Hitlerja

V Avstriji manjka samo četrto odstotka vseh glasov

99,68% glasov za Hitlerja

V Avstriji manjka samo četrto odstotka vseh glasov

99,68% glasov za Hitlerja

V Avstriji manjka samo četrto odstotka vseh glasov

99,68% glasov za Hitlerja

V Avstriji manjka samo četrto odstotka vseh glasov

99,68% glasov za Hitlerja

V Avstriji manjka samo četrto odstotka vseh glasov

99,68% glasov za Hitlerja

V Avstriji manjka samo četrto odstotka vseh glasov

99,68% glasov za Hitlerja

V Avstriji manjka samo četrto odstotka vseh glasov

**SAMO SE
3 DNI!!**

Oglejte si najlepši film sezone in tekmuje za dragoceno darilo! Noben film še ni ljubljane navdušil v taki meri! Vse dosedanje predstave rasprodano! Ker je zanimanje še vedno ogromno, priporočamo nabavo vstopnic v predprodaji!

ZLORABA ZAUPANJA - KINO UNION

PREDSTAVE ob 16., 19.15 in 21.15 uri.

TEL. 22-21

Veličastna zadnja pot visoške gospe

Ogromne množice so včeraj izkazale zadnjo čast naši zaslužni narodni buditeljici Franji dr. Tavčarjevi

Ljubljana, 11. aprila.
Kako globok vtič je napravila nenadna smrt dvorne dame ge. Franje Tavčarjeve na vso našo javnost, je pokazal včeraj njen veličastni pogreb. Iz vseh krajev Slovenije so prihitali ljudje znanci in prijatelji, oziroma njeni sodelavci in delavci, da se se enkrat poslove od nje, ki jim je bila vse življenje vzorna vodnica, odbornica in predsednica Zbrala se je pa tudi malone vsa Ljubljana, da ji izkaže čast in spomštanje na zadnji poti. Z mnogimi hišami mestu so plapolale črne zastave.

Pogrebne svečanosti so se prirele ob 14.00 in že davno pred napovedano uro se je zgrnila na Bregu in Turjaškem trgu ogromna množica ljudi. Pred hišo žalosti so senkalvski duhovniki s kanonikom dr. Klinarjem na celu blagoslovili krsto, nato je pa akademski pevski zbor pod Maroltovim vodstvom zapel »Človek glej...«. Prva je spregovorila pokojnik v slovo, predsednica Jugoslovenske ženske zveze Leposava Petkovića iz Beograda, ki je v krasnem govoru načevala zasluge pokojne Franje Tavčarjeve za Jugoslavijo in zaključila, da pomeni njena smrt za ves jugoslovenski narod nad udarec. H krsti je nato pristopila predsednica Ljubljanske sekcije Jugoslovenske ženske zveze ga Minka Govekarjeva, ki je podrobno orisala vse delne velike pokojnice v borbi za svobodo Jugoslavije, njen vztrajnost in organizacijsko sposobnost v društvenih njenih rodoljubje in dobroto ter plemenito srce, vedno odprto za vsakogar. Zaključila je z vzklikom, da ni živila zaman in da ni vsa umrla. Ostanke nam njeni delo, njen zgled in naše ženstvo bo skušalo se poglobiti in izpopolniti njen program ter se bo tudi v bodoče s še večjo vremeno bojilo za vse državljanke pravice. Kot tretja je spregovorila ga Ljubica Pešićeva iz Beograda v imenu glavnega odbora Kola srbskih sester, nato se je pa poslovil še v imenu mesta župan dr. Adlešič, ki je zlasti podčrtaval pokojničine zasluge v borbi slovenskega ženstva za majsko deklaracijo in njeni delo na socialnem ter humanitarnem polju.

Izpred ulinverje se je pričel potem pomikati med nepreravnimi gostimi špalirji, ki jih občinstvo veličasten žalni sprevid, kakršnega Ljubljana že dolgo ni videla. Za nosilci križa in črnega praporja ter treh prekrasnih vencev so korakale najprej gojenke ursulinskega zavoda in Mladike s profesorji na celu, nato je korakalo sokolstvo, ki je tudi poklonilo krasen venec. V sprevidu so nosili 8 društvenih praporov. Za častno četjo Sokolov ljubljanskih društev so stopali gasilci v krojih in z zastavo, potem magistratni uslužbeni s krasnim vencem, za njimi so se pa zvrstili ženske organizacije. Jugoslovenska ženska zveza, Splošno žensko društvo, Kolo jugoslovenskih sester, Klub Primork, Zveza gospodinj, TKD Atena, Knežnina Zorka, CMD. V sprevidu so nosili tudi 15 prekrasnih vencev Sledila je vojaška godba, ki je vso pot igrala žalne koranice, za njo so pa stopali moški članji.

Vse od mosta do grobnice je stala dolga vrsta nosilev prekrasnih vencev v Šparlju. Pred grobnico so se enkrat zbirili praporji v rezdrav, nato so pa položili krsto v grobnično in jo zasuli s cvetjem. H grobnični je pristopila ga Minka Kroftova in se v imenu slovenskega ženstva postavila od pokojnice, nato pa v imenu savezničke starostre ljubljanskega Sokola br. Kajzelj. Sokolski prapor so se sklonili; v poslednji pozdrav. Naposled se je se v imenu Akademskoga pevskoga zboru poslovil akademski Trampuš, zbor je pa zapel »Srce je žalostno...«.

SVECAN REQUIEM V STOLNICI

Davi ob 8. je bil v stolnici svetec requiem za dvojno domo go Franjo Tavčarjevo. Sredi cerkve je bil postavljen možen katafalk, ob katerem so dogorevale velike svete. Requiem je opravil stolni kanonik dr. Klinar v črnom ornatu. Svečane zadušnice se je udeležilo polnoštevno naše narodno ženstvo.

Sledil je gala voz s tremi pari vrancev,

Včerajšnje sportne prireditve V ligi krepko vodi BSK, v podsaveznom prvenstvu pa ČŠK – Primorje državni prvak v cross-countryju

Ljubljana, 11. aprila.
Po 14 dnevnem presledku se je včeraj načelovalo ligino prvenstvo s 14. kolom. Z izjemo dveh izidov, so rezultati ostalih treh tekem presestili. Menda niti najbolj zagnjeni pristasi Ljubljane niso pričakovali v splitu tako tesnega rezultata, saj manj pa, da bo Slavija v Zagrebu odvzela Gradjanšemu eno točko. Tudi Jugoslavija je morala proti pričakovanju z Jedinštvom deliti točki. Slednjemu je pridobileno točka pomagala, da je z Ljubljano zamenjal место v tabeli. Gradjanski, ki je še zmerom upal na prvo mesto, je zdaj že 5 točk za BSK, kar pomeni slovo tekmovanju za srednjevropski pokal.

Splitsko strečanje je spremnila močna burja, ki je znatno oviral igralce. Hajduku je v prvem polčasu pihala v hrbot, kar mu je pomagalo do velike premoci. Do odmora so domači vodili 2 : 0 in ko so kmalu v začetku druge polovice povisili na 3 : 0, se je zdela usoda Ljubljane zapečatena. Hajduk se ni vedel napenjal in že so gostje postali gospodjni položaj. Do konca jim je uspel znižati na 3 : 2, na vročih splitskih tleh pač nad vse zadovoljiv izid za Ljubljano. Najboljši igralec na polju je bil Ljubljanc Lah na desnem kriju.

BSK je imel precej trdega dela preden je premagal Basko 2 : 1. Odločilni gol je pa del zaradi napake vratarja Jakšiča, ki je po nepotrebni zapustil gol. Jedinštvo je nasprotni Jugoslaviji nastopilo pomisljeno. Moštvo se je obneslo, zlasti, ker je Jugoslavija podcenjevala svojega nasprotnika. Izid je bil 0 : 0.

V Zagrebu sta bili na igrišču Gradjanškega 2 tekmi. Občinstvo je pričakovalo si gurno zmago Gradjanškega, ki pa je v Slaviji naletel na razigranega nasprotnika, ki ni dovolil, da bi domači poslali zogu v njihovo mrežo. Purgerji so sicer zabilo dva gola, a sta bila oba nepravilna in ju sodnik niti priznal. Rezultat 0 : 0 je Slavijo velik uspeh. Tekma med Haškom in Concordio je trpela zaradi slabega sodnika. Hašk je igral v polju zelo lepo, pred golom pa

na katerem so peljali kovinsko krsto, za njim so pa stopali svojci, najprej oba vnučka, nato pa sinovi dr. Ivo, inž. Fran, ravnatelj Ante in dr. Igor s soprogami ter hčerka ga Pipa. Za njimi so se zvrstili bližnji in daljni sorodniki. Na zadnji poti so spremili pokojnico tudi zastopnik Nj. Vel. kralja in Nj. Vel. kraljeve divizionar general Tončić, ban dr. Natalčen, škof dr. Rožman, rektor dr. Kušec, župan dr. Adlešič, senatorji, dr. Kramer, dr. Marušič in dr. Gregorin, narodni poslanci dr. Fux, Turk, Koman in dr. Lavrenčič, francoski konzul g. Remerand s konzularnim zborom ter predstavniki raznih organizacij, društev, klubov, denarnih zavodov, trgovine in industrije.

Zalni sprevid se je pomikal med nepreravnim špalirjem občinstva po Kongresnem trgu, Šelenburgu, in Bleiweisovem cesti na Celovško cesto do pivovarne Union, kjer se je ustavil. V poslednji potzdrav so se sklonili sokolski praporji, nato pa se je v imenu narodnega ženstva poslovila ga Aida Lebarjeva, za njo pa se pisateljica Manica Komanova. Pevci so zapeli žalostinko »Blagor mu... vojaška godba« je pa zaigrala žalostinko v poslednji pozdrav. Ves čas pogreba je krožilo nad mestom letalo dr. Staneta Raneta.

Na posebni avtomobil so našli, vence in ko je ta zdržal proti Gorenjski, ki kremlj na njim avtoufugom s krsto, ki mu je sledila dolga vrsta avtomobilov s člani rodbine, mestne občine z županom in podžupanom, generalom Tončićem in Dodiku, pevci in številne predstavnice slovenskega ženstva. V Štokiji Lok je zalni sprevid sprevodil na meji, sokolstvo in Solska mladina, vojaška godba je zaigrala v poslednji potzdrav, nato pa so avtomobili skozi mesto krenili v prelep Poljansko dolino tja proti zelenemu Visokemu. Pred mostom čez Poljanski so se ustavili. Sokoli pa našli krsto na svoja ramena in jo premisli v grad, kjer so jo duhovniki blagoslovili. Od blizu in daleč so prihitali ljudje, ki je vse Poljanske doline, a zbralo se je tudi v častnem stenilu sokolstvo gorenjske župe, da se poslovijo od strojev drage sestre. Akademski pevski zbor je zapel žalostinko »Ecce quomodo». Vsi štirje novini so se prenesli krsto skozi drevo in Štokiji so prenesli krsto skozi drevo do kaapele in grobnice Tavčarjevih.

Vse od mosta do grobnice je stala dolga vrsta nosilev prekrasnih vencev v Šparlju. Pred grobnico so se enkrat zbirili praporji v rezdrav, nato pa pa položili krsto v grobnično in jo zasuli s cvetjem. H grobnični je pristopila ga Minka Kroftova in se v imenu slovenskega ženstva postavila od pokojnice, nato pa v imenu savezničke starostre ljubljanskega Sokola br. Kajzelj. Sokolski prapor so se sklonili; v poslednji pozdrav. Naposled se je se v imenu Akademskoga pevskoga zboru poslovil akademski Trampuš, zbor je pa zapel »Srce je žalostno...«.

SVECAN REQUIEM V STOLNICI

Davi ob 8. je bil v stolnici svetec requiem za dvojno domo go Franjo Tavčarjevo. Sredi cerkve je bil postavljen možen katafalk, ob katerem so dogorevale velike svete. Requiem je opravil stolni kanonik dr. Klinar v črnom ornatu. Svečane zadušnice se je udeležilo polnoštevno naše narodno ženstvo.

Sledil je gala voz s tremi pari vrancev,

Indeks v sobotnici

Včerajšnje sportne prireditve
V ligi krepko vodi BSK, v podsaveznom prvenstvu pa ČŠK – Primorje državni prvak v cross-countryju

Ljubljana, 11. aprila.
Po 14 dnevnem presledku se je včeraj načelovalo ligino prvenstvo s 14. kolom. Z izjemo dveh izidov, so rezultati ostalih treh tekem presestili. Menda niti najbolj zagnjeni pristasi Ljubljane niso pričakovali v splitu tako tesnega rezultata, saj manj pa, da bo Slavija v Zagrebu odvzela Gradjanšemu eno točko. Tudi Jugoslavija je morala proti pričakovanju z Jedinštvom deliti točki. Slednjemu je pridobileno točka pomagala, da je z Ljubljano zamenjal место v tabeli. Gradjanski, ki je še zmerom upal na prvo mesto, je zdaj že 5 točk za BSK, kar pomeni slovo tekmovanju za srednjevropski pokal.

Splitsko strečanje je spremnila močna burja, ki je znatno oviral igralce. Hajduku je v prvem polčasu pihala v hrbot, kar mu je pomagalo do velike premoci. Do odmora so domači vodili 2 : 0 in ko so kmalu v začetku druge polovice povisili na 3 : 0, se je zdela usoda Ljubljane zapečatena. Hajduk se ni vedel napenjal in že so gostje postali gospodjni položaj. Do konca jim je uspel znižati na 3 : 2, na vročih splitskih tleh pač nad vse zadovoljiv izid za Ljubljano. Najboljši igralec na polju je bil Ljubljanc Lah na desnem kriju.

BSK je imel precej trdega dela preden je premagal Basko 2 : 1. Odločilni gol je pa del zaradi napake vratarja Jakšiča, ki je po nepotrebni zapustil gol. Jedinštvo je nasprotni Jugoslaviji nastopilo pomisljeno. Moštvo se je obneslo, zlasti, ker je Jugoslavija podcenjevala svojega nasprotnika. Izid je bil 0 : 0.

V Zagrebu sta bili na igrišču Gradjanškega 2 tekni. Občinstvo je pričakovalo si gurno zmago Gradjanškega, ki pa je v Slaviji naletel na razigranega nasprotnika, ki ni dovolil, da bi domači poslali zogu v njihovo mrežo. Purgerji so sicer zabilo dva gola, a sta bila oba nepravilna in ju sodnik niti priznal. Rezultat 0 : 0 je Slavijo velik uspeh. Tekma med Haškom in Concordio je trpela zaradi slabega sodnika. Hašk je igral v polju zelo lepo, pred golom pa

na katerem so peljali kovinsko krsto, za njim so pa stopali svojci, najprej oba vnučka, nato pa sinovi dr. Ivo, inž. Fran, ravnatelj Ante in dr. Igor s soprogami ter hčerka ga Pipa. Za njimi so se zvrstili bližnji in daljni sorodniki. Na zadnji poti so spremili pokojnico tudi zastopnik Nj. Vel. kralja in Nj. Vel. kraljeve divizionar general Tončić, ban dr. Natalčen, škof dr. Rožman, rektor dr. Kušec, župan dr. Adlešič, senatorji, dr. Kramer, dr. Marušič in dr. Gregorin, narodni poslanci dr. Fux, Turk, Koman in dr. Lavrenčič, francoski konzul g. Remerand s konzularnim zborom ter predstavniki raznih organizacij, društev, klubov, denarnih zavodov, trgovine in industrije.

Zalni sprevid se je pomikal med nepreravnim špalirjem občinstva po Kongresnem trgu, Šelenburgu, in Bleiweisovem cesti na Celovško cesto do pivovarne Union, kjer se je ustavil. V poslednji potzdrav so se sklonili sokolski praporji, nato pa se je v imenu narodnega ženstva poslovila ga Aida Lebarjeva, za njo pa se pisateljica Manica Komanova. Pevci so zapeli žalostinko »Blagor mu... vojaška godba« je pa zaigrala žalostinko v poslednji pozdrav. Ves čas pogreba je krožilo nad mestom letalo dr. Staneta Raneta.

Na katerem so peljali kovinsko krsto, za njim so pa stopali svojci, najprej oba vnučka, nato pa sinovi dr. Ivo, inž. Fran, ravnatelj Ante in dr. Igor s soprogami ter hčerka ga Pipa. Za njimi so se zvrstili bližnji in daljni sorodniki. Na zadnji poti so spremili pokojnico tudi zastopnik Nj. Vel. kralja in Nj. Vel. kraljeve divizionar general Tončić, ban dr. Natalčen, škof dr. Rožman, rektor dr. Kušec, župan dr. Adlešič, senatorji, dr. Kramer, dr. Marušič in dr. Gregorin, narodni poslanci dr. Fux, Turk, Koman in dr. Lavrenčič, francoski konzul g. Remerand s konzularnim zborom ter predstavniki raznih organizacij, društev, klubov, denarnih zavodov, trgovine in industrije.

Zalni sprevid se je pomikal med nepreravnim špalirjem občinstva po Kongresnem trgu, Šelenburgu, in Bleiweisovem cesti na Celovško cesto do pivovarne Union, kjer se je ustavil. V poslednji potzdrav so se sklonili sokolski praporji, nato pa se je v imenu narodnega ženstva poslovila ga Aida Lebarjeva, za njo pa se pisateljica Manica Komanova. Pevci so zapeli žalostinko »Blagor mu... vojaška godba« je pa zaigrala žalostinko v poslednji pozdrav. Ves čas pogreba je krožilo nad mestom letalo dr. Staneta Raneta.

Na katerem so peljali kovinsko krsto, za njim so pa stopali svojci, najprej oba vnučka, nato pa sinovi dr. Ivo, inž. Fran, ravnatelj Ante in dr. Igor s soprogami ter hčerka ga Pipa. Za njimi so se zvrstili bližnji in daljni sorodniki. Na zadnji poti so spremili pokojnico tudi zastopnik Nj. Vel. kralja in Nj. Vel. kraljeve divizionar general Tončić, ban dr. Natalčen, škof dr. Rožman, rektor dr. Kušec, župan dr. Adlešič, senatorji, dr. Kramer, dr. Marušič in dr. Gregorin, narodni poslanci dr. Fux, Turk, Koman in dr. Lavrenčič, francoski konzul g. Remerand s konzularnim zborom ter predstavniki raznih organizacij, društev, klubov, denarnih zavodov, trgovine in industrije.

Zalni sprevid se je pomikal med nepreravnim špalirjem občinstva po Kongresnem trgu, Šelenburgu, in Bleiweisovem cesti na Celovško cesto do pivovarne Union, kjer se je ustavil. V poslednji potzdrav so se sklonili sokolski praporji, nato pa se je v imenu narodnega ženstva poslovila ga Aida Lebarjeva, za njo pa se pisateljica Manica Komanova. Pevci so zapeli žalostinko »Blagor mu... vojaška godba« je pa zaigrala žalostinko v poslednji pozdrav. Ves čas pogreba je krožilo nad mestom letalo dr. Staneta Raneta.

Na katerem so peljali kovinsko krsto, za njim so pa stopali svojci, najprej oba vnučka, nato pa sinovi dr. Ivo, inž. Fran, ravnatelj Ante in dr. Igor s soprogami ter hčerka ga Pipa. Za njimi so se zvrstili bližnji in daljni sorodniki. Na zadnji poti so spremili pokojnico tudi zastopnik Nj. Vel. kralja in Nj. Vel. kraljeve divizionar general Tončić, ban dr. Natalčen, škof dr. Rožman, rektor dr. Kušec, župan dr. Adlešič, senatorji, dr. Kramer, dr. Marušič in dr. Gregorin, narodni poslanci dr. Fux, Turk, Koman in dr. Lavrenčič, francoski konzul g. Remerand s konzularnim zborom ter predstavniki raznih organizacij, društev, klubov, denarnih zavodov, trgovine in industrije.

Zalni sprevid se je pomikal med nepreravnim špalirjem občinstva po Kongresnem trgu, Šelenburgu, in Bleiweisovem cesti na Celovško cesto do pivov

Samo še jutri, v sredo in četrtek

bomo sprejemali oglase za jubilejno številko „Slovenskega Naroda“. Pomislite, da bo obsegala slavnostna številka našega lista 40 strani in da bo tudi po svojem pomenu nekaj izrednega. Oglasi v nji bodo torej najučinkovitejša reklama. Vse tiste, ki se že niso odločili za oglas v jubilejni številki „Slovenskega Naroda“, prosimo, da store to vsaj do četrtka, one, ki se nam oglase že obljubili, pa jih še niso poslali, pa prosimo, da store to čim prej, da nam olajšajo delo.

DNEVNE VESTI

Zborovanje slovenskih gasilcev. Včeraj so zborovali v verandini dvorani hotela Uniona v Ljubljani zastopniki gasilske žup iz vse banovine. Zborovanje je vodil starešina dr. Koste Tajnik g. Mežek je v svojem poročilu omenjal da je Štela Gasilska zajednica ob koncu lanskega leta 942 po ministrstvu potrjenih čet, med njimi 933 prostovoljnih, 6 industrijskih, 2 zavodskih in 1 poklicno. Do občnega zborja je naraslo njih stevilo na 946. Zavarovalnice so vplačale lani v gasilski sklad 1.259.788 din in od tega je odpadlo po klijetu na čete 755.871, na zajednico 251 tisoč 967 din, na župe in na zvezo pa po 125.978,50 din. Naši požarovalni gasilci so resili lanj za 80.000,00 din narodnega premoženja kar je pač najboljši dokaz, kako važno vlogo igrajo v našem narodnem gospodarstvu.

Knjiga zdravega domačega humorja — zbirka krepkih satir: Ivan Pucelj: »Vesela pisanjica je najlepše dario za praznike. Broširan izvod 20 din, vezan v celo platno 28 din, s poštino 1,50 din več. Dobi se v knjigarnah in v pisarni Narodne tiskarne.

Plejarna seja uprave UROIR, Centralna uprava udruženja rezervnih oficirjev in ratnikov je imela včeraj v Beogradu plenarno sej, ki so jo prisostvovali tudi vsi člani iz drugih krajev. Sklenjeno je bilo, da bo letos občni zbor udruženja 15. maja v Beogradu.

Poklicni letaleci so se organizirali. V soboto včeraj je bil v prostorij Aerokluba v Beogradu ustavljen občni zbor izdruženja profesionalnih letalcev: pilotov, navigatorjev in radiotelegrafistov. Glavni namen nove vseživljivosti je pospeševati naše nacionalne zrakoplovstvo in Štiri njegove splošne ideje. Za predsednika združenja je bil izvoljen pilot Air France, Blagoje Radovščević.

Kongres zveze kovinskih delavcev. Včeraj je bil Beogradu otvoren IX. redni kongres zveze kovinskih delavcev Jugoslavije, kateremu je prisostvoval tudi zastopnik zveze češkoslovaških kovinskih delavcev. Svoje delo je pričel kongres popoldne. V naši državi je 141.898 v metalurgiji zaposlenih kovinskih delavcev in delavk pa 98.594. Velika je razlika med kovinskimi delavci v severnih in južnih krajih države. Realna meža zaostaja za dejanski potrebanimi delavci, pa se še kaže tendenca po značaju. Kongres se danes nadaljuje.

Od 100.000 obrtnikov zavarovanih samo 400. Tudi naši obrtniki imajo svojo ustanovo za pokojninsko zavarovanje. Imenuje se obrtniški pokojninski fond kraljevine Jugoslavije. Toda od 100.000 obrtnikov v naši državi je včlanjenih v njem kar malo 400. Včeraj je imel obrtniški pokojninski fond že svoj 20. redni občni zbor. Tako neznavno število zavarovanec je bilo pojasnjeno s tem, da so obrtniki že itak preobremenjeni z javnimi dajatvami in da od svojih skromnih dohodkov ne morejo žrtvovati toliko, da bi plačevali prispevke za zavarovanje za primer starosti in invalidnosti. Zato so govoriki naglašali potrebno po prisiljeni zavarovanju obrtnikov, o katerem govoriti obrtni zakon iz leta 1932. Ta določba naj bi končno stopila v veljavco.

Vse radijske postaje bodo imele za Veliko noč res odlične spredne načinjene po radijskem svetu pa vam bo tedenška revija za radio, gledališče in film: »Naša«, ki ga se danes zahtevajo na ogled. V vsaki številki boste našli običajno branjanje: napelj roman, zaledno novelo, izpredhod po filmskem svetu, pregled dogodkov po radijskem svetu, modno rubriko, nagradni tečaj in 40 morskih drugega. Posebno leto je obveščena po velikočna številka. Zato ne odlažate in naročite ga še danes: »Naša« v Ljubljana, Kraljevska ulica 5. Mesečna naročnina je samo 12 din.

Izlet v Postonjsko jame. Pevski zbor Glasbeni Matice ljubljanske priredil na velikočni ponudnik dne 18. t. m. ob 15. uri koncert naših narodnih in umetnih pesmi v Postonjski jami. V ta namen bo vozil iz Ljubljane do Postonje in nazaj poseben vlak ki odhaja ob pol 11. uri iz Ljubljane in se vrne po 21. uri zoper nazaj v Ljubljano. Stroški za vožnjo, vstopnino in potni list značijo 75 din. Pri prijavi je izročiti dve slikki v večjosti 4x6, otroci do 10 leta plačajo polovicno. Kdor se prijavi ob pondeljku dalej do velike sobote, mora plačati 15 din zamudne prijavnine. Prijave sprejemajo Pušnik.

Tudi v Dalmaciji mrzlo. Ne samo pri nas, temveč tudi v Dalmaciji je nastopilo po toploj skoraj že vročih dnevih izredno hladno vreme. V soboto je sneg pobelil dalmatinske planine, posebno pa hercegovske hribe. Tudi včeraj je bilo v Dalmaciji izredno hladno, seveda pa ne tako kakor pri nas, kjer nas je tako zelo, da smo moralni zoper priveli iz omara zimske suknje. Dokler ne bo ponehala burja, tudi mrzec ne bo ponustil.

Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo stalno, večinoma jasno in vetrovno vreme. Včeraj je značala najvišja temperatura v Splitu na Sušaku in v Beogradu 11. v Ljubljani 10. v Zagrebu 8. v Mariboru in Sarajevu 6. Davč je kazal barometer v Ljubljani 7721, temperatura je značila 10.

Nov grob. Včeraj je umrl po dolži hi leži v Spodnji Hrušici g. Anton Zupančič, tovarniški predstavec v pokolu. Pogreb bo iutri ob 17. izpred doma žalosti Sp. Hrušica 4 na pokopališče v Štepanji vasi. Pokopniku blag spomin, prostašim naša iskreno čažanje.

— Tatina uteča. Z dvorišča remizie Tehniškega oddelka banke uprave na Viču, je bil on tam ukrazen 40 kg težak uteči iz leta, ki služi za obdelitev cestnega valjaria. Ukradeni uteč je vreden 400 din.

Radioprogram

Ponedeljek

18: Zdravstvena ura: Splošna navodila za prvo pomoč (g. dr. Anton Bresek). — 18.20: Pojske narodne (ploče). — 18.40: Ignacij Kuolehar, slovenski misijonar in raziskovalec Afrike (g. dr. Jože Gračar). — 19: Napovedi, poročila — 19.30: Nac. ura: Krščanska cerkev in zadrugarstvo (Bogoliub N. Milošević). — 19.50: Zanimivosti. — 20: Koncert lahke glasbe. Sodelujejo: g. Vilko Skok (čitri), gđe Stefka Korenčanova (soprano), Mandolinistični kvartet in ploče. — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Klarinet solo (g. Urbanc Franjo). Konci ob 23. uri.

Torek

11: Solska ura: V Siriju in Palestino (gđe Julija Sušteršič). — 12: Kmečki trio. — 12.45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13.20: Balalajke mandoline in tamburice (ploče). — 14: Napovedi. — 18: Koncert operne glasbe (Radijski orkester). — 18.40: Vzgojne potede Slovencev (g. dr. Stanko Gogola). — 19: Napovedi, poročila. — 19.30: Nac. ura: Spremlje po razstavi italijanskih portretov (Todor Manoilovič, knjiž.). — 19.50: Zabavni zvezni tehnik. — 20: Koncert Radijskega orkestra. — 21: Paganini: Sonata XI. (Tosy Spywakowski, Sonata XII. (ploče). — 21.10: Klavirski koncert (g. prof. Pavel Šivic). — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Zvoki v oddih (Radijski orkester). Konci ob 23. uri.

8 filmskega platna

— Kino Matica: Ce umolnkejo topovi. Bolj kakor slovenski naslov je v vsebini skladni originalni ameriški naslov »Dali so mu puško«. Hollywoodsko podjetje Metro Goldwyn Mayer, ki je za tekočo sezono pripravilo skrog 25 velikih filmov z najboljšimi filmskimi igralci, je producent tega prvovrstnega filmova Irma Glavarič, ki je v zadnjem času uvrstil med najboljše karakterne filmske igralce, Franchot Tone in Gladys George. Jimmy (Tone) je bil miroljubiven in občutljiv mladenič, ko se je prijavil kot prostovoljec v ameriško armando, ki je odločila svetovno vojno v Evropi. Ko ga uče pri vežbanju naskakovati z bajonetom sovražnika, se Jimmy onesvesti od groze. Ko dobi puško v ruke in začne strelijeti, pride na okus in zdi se mu, da je junak. Postane najboljši strelec. Na fronti v Evropi proti Nemcem se izkaže, bolj kakor osebno junataš mu puška pomaga izvršiti junaka dejanje. Težko ranjenega pripeljejo v lazaret, kjer se zaljubi v bolniško sestro (Gladys George). V to se pa zaljubi tudi njegov najboljši prijatelj Fred (Tracy). Fred se umakne. Po premirju postaneta Jimmy in dekle mož in žena, a Fred potuje po sve-

tu s svojim cirkusom. Jimmiju so dali puško in ga naučili, kako se z njo ubija ljudi. Po letih ubijanja in moritve na fronti je še nadalje prakticiral veščino, v kateri ga je vojna izurila — postal je vodja gangsterske tople. Policija ga tujame, obsojijo ga, a pobegne iz kaznilnice. Prijatelj Fred ga skuša spraviti na pravo pot, a je prepozna Jimmyno spoznanje, da ni več resitve zanj, vojna ju naredila iz nje zločinca. Pusti se preluknati od krogel policije, ki je obkrožila njegovo skrivališče. — Film je najlepša drama z motivi iz vojnega in povojnega časa, kar smo jih videli v zadnjih letih. Mojstrsko v dovršenem realizmu so režirani vsi glavni prizori. Globoka etična vsebina, presenečna gledalca. Krutost vojne in njene posledice so prikazani s pomočjo najpopolnejših filmskih tehnik. Film bi zaslužil boljšo reklamo, videti bi ga morali vsi, kajti Evropa se ne upa več pokazati življenu v pravi in resnični luči. Evropa je zajela psihoza ubijanja in uničevanja. Evropa daje ljudem puške v roke in bombe in ljudje misijo, da so junaki.

SOKOL

Nastop sokolske dece

Ljubljana, 11. aprila

V televadnicu Narodnega doma, katere pročelje je bilo okusno okrašeno s sliko mladega kralja Petra II., s kipom ustavniteljev sokolstva dr. Tyrša in Fügnerja in veliko državno zastavo, je bila v soboto zvečer ob 20. lepa akademija moške in ženske dece, ki je napravila na občinstvo zlasti pa starše, ki so napolnili televadnico do kraja, zelo ugoden včas. Toplo pozdravljenje je prikazalo prva v televadnicu ženska deca in nastopila z vajami z lokom, sestava s. Lidije Rupnikove skladno in graciozno. Dobro se je odrezala tudi najmlajša moška deca (od 6. do 8. leta) z vajami s palicami, določenimi za letošnji župni zlet, sestava br. Kostnapla in Kebrna. Skratje in vile ženske dece so bile zlasti pa starše, ki so napolnili televadnico do kraja, zelo ugoden včas. Toplo pozdravljenje je prikazalo prva v televadnicu ženska deca in nastopila z vajami z lokom, sestava s. Lidije Rupnikove. Potem je nastopila med burnimi dečki s skupinami skokov, čez konja na šir s prožno desko. Mladi dečki so se postavili z raznim skokom, zlasti še, ker je s plačilom zavarovalnine v zaostanku.

Na održi se je potem zbrala ženska deca, ki je pod taktiliko br. Žižmonda ubranila zapela »Zabjo svatbo« in »Ta ptička« in žela zasluženo pohvalo. Ljubko akademijo sta zaključili najlepši točki večera televadni ples na španski valček »La Tirana«, ženske dece, sestava s. Marte Puščikove in pa televadni ples moške dece na Chopinovo »Polonaise«, sestava br. dr. Murnjaka. Obe točki sta bili zelo dobro

pripravljeni in je občinstvo priredilo posebno dečkom viharne ovacije, tako da so morali to točko ponoviti. Le nerado se je ločilo občinstvo od televadnje in od marljive sokolske dece, ki zaslubi za svoje sistematično vežbanje in sokolski televadnici vse priznanje, prav tako pa moramo iskreno čestitati pozdravnim vodnikom in vodnicam oboje dece, ki zajo pravilno vzgajati zaupano ji deco. »Le na prej brez miru...«

Iz Ljutomera

— Delovni sestanek sok. okrožja. V nedeljo je bila v Ljutomernu seja murske sokolskega okrožja. Poleg običajnih točk so se določili tudi datum in nastop, ki bo predvidoma v 5 edinicah in to v mesecih juniju, juliju in septembru. Nastop bo bilo 12. junija v Ljutomeru, v Verženju 26. junija, v maju pri Sv. Juriju ob Ščavnici, 10. julija na Cvenu ali Štrigovi.

— Lepa odhodnica. Na odhodnici, ki jo je priredilo Sokolsko društvo v Gornji Radgoni, so svojim bratom rekrutom ter br. Klincu in s. Klinčevi, so spregovorili starosta br. Matrč, kontrolor Knaflj, Cividini Stane, dr. Božič, upravnik Miklavčič, sodnik Svaiger, Stanko in Ritonja Martin. Istočasno se je zbral za zgradbo sokolskega doma 423 din.

— Ogenj. Velik ogenj je nastal v nedeljo popoldne na Krapju pri posestniku Novaku. Zgorela je strela stanovanjskega poslopja in hiša, ki so bile zgrajene v kiklubu. Ogenj se je radi silnega vetra načiljen. Gasilci so prepričali, da ni ogenj zajel še sosednih poslopjev. Domnevajo, da so ogenj zantilji otroci, ki so streljali s karbidojem. Lastnik trpi občutno škodo, zlasti še, ker je s plačilom zavarovalnine v zaostanku.

— Smrt. V Ljutomeru je umrla v evetu mladostni gđe Milena Pařížová, vneta Sokolice in v Bjelašnici podnadečnica društva. Na zadnji poti so jo spremili mnogi Sokolci in Sokolice.

— Atlet Čika Sava v okolici. Znani atlet Čika Sava, ki je obenem velik dobrotnik šolske mladine in nacionalnih organizacij, se mudri zadnje čase v neposredni ljutomerski okolici. Vsi nježni nastopi so začenjajo in končajo s pozdravom »Čuvajmo Jugoslavijo!«. Velik del svojih dohodkov da v dobré nemene, sam pa obdrži le 50 din, s katerimi potuje v drug kraj. Ko pa pride tja, takoj obdaruje dečke s sladkorjem, žemljami in prigrizko klobas. Zato ga ima mladina zelo rada.

VELIKONOCNE SUNKE
malo slane, dobite pri I Buzzinu, Lingarjeva ulica. Oglejte si izložbo. Namčena polenovka ves teden. 1085

AIRDALETERIERJE
2 mesecev in 10 mesecov stare, zanesljive čuvajo in pristne plimutke s petelinom pruda graščina Mokronog. 1084

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Preklici, izjave beseda Dne 1. davek posebej.

Za pismeno odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znakico — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Najmanjši znesek 8 Din

Beseda 50 par, davek posebej.

POSEBNE NOVOSTI

vseh običajl. sport, kamarn. oblike, pumparice, perilo itd. najceneje

PRESKER

Sv. Petra cesta 14

SLUŽBE

Beseda 50 par, davek posebej.

Najmanjši znesek 4 Din

2.500.— Din potrebuje, da zaslužite

1000.— Din mesečno

doma. Dopise: »ANOS«, Maribor, Orožnova 6. — Priložite znamke.

1048

24. L.

MALE OGLASE

Nekaj spominov na Franjo dr. Tavčarjevo

Povsed je bila prva, kjer je bilo treba prijeti za delo

Ljubljana, 11. aprila
L. 1909. so bili že nemirni in razgibančni časi, kateri je sedilo leto 1908., ko je Avstrija anektirala Bosno in Hercegovino. Gospod dr. Tavčarjeva je povabilna napredno ženstvo v Mestni dom, da se pogovori o delovanju v primeru, da pride do vojne.

Lepo števile dekle in žena se je izdrala in gospa Franja je v svojem živahem govoru omenjala v razdeljevala samaritanovo delovanje, kateremu bi načeloval pokojni dr. Šlaimer. Mališi ženski svet bi imel opravka s priznanim obvezr i. t. d. malo starejšemu je namerila drugo delo in rekla je dobesedno: »Kar nas je na starih do 35 let, saj starejši nobene ni med namne pri tem se je prečrno zasmehala s horno po imenu opravka ob ranjenicih. Gospod dr. Marijana Graselličeva je bila pri tem, kot tajica in je zatočevala imena soudeleženk.

Za gospoda dr. Tavčarjevo je govorila gospa Harambašića. Oba govorita sta bila srb roba prezeta z globokimi simpatijami do srbske narode in vse te je bilo profinjeno povedano, da smo se vse navzoče stiskale druga k drugi. Govorila so sreca, govorili pogledi. Za pojavila sama gospoda Franje je priznala, besede so užigale.

Takrat se je svet lepo umiril in Srbinia je trpela, ko ji je pokojna Avstrija stopala na pete in prepovedala vsak uvoz. Napetost pa je trajala vse naprej. L. 1914 se je Ljubljana prizpravila na veslošensko vojškovo zlet. Ob tem prilikom bi priredilo »Slovensko žensko društvo« razstavo »Slovenski ženac«. Na poziv v časopisu se je oglašila armada naše ženskega dela ter je sodelovala roko v roki s svojim nadučiteljem, pokojnim dr. Lovšinom.

Takrat so bili težki časi. Fričevnjova afra, svelejdzajalec v Zagrebu i. t. d. da je bilo treba paziti na vsako besedo. Knjiga »Slovenske Matice« pok. Podlimbarskega »Gospodin Franjo« je naša ženska bolj poslobljiva delo in delovanje. Za to razstavo je bilo kar mogoče vse prizpravljeno. Sokol in naša žena roko v roki, toda prišel je Vidoval leta 1914. — Ta dan je dal mislit in meseč na to napoved vojne. Ta je preprečila oboje.

Med vojno je bila zopet gospoda Franja ona genilna moč, ki je dvigala, užajala vztrajala na tudi. Ne vse poči in se razleti. »Mladikac je bila spremenjena v vojaško bojnico, kjer so bili zvezbani le naši slovenski volaki in častniki. Dijaška kuhinja »Domaninac« v sedanji Gajevi ulici, pa je imela naše odlične dame, kjer so prizpravljale pod vodstvom gospode Franje — vkuhanje sadja in marmelade za naše vojake. Ženstvo z deželi je pošljalo sadje, ženske roke v Ljubljani so to konzervirale. Vedno in povsed je bila gospoda Franja, ki si je kar sproti izmisljevala nove dotoke in vire, da pomaga ubogim vojakom. Proti veliki noči je dala robudo učiteljstvu na deželi, naj prinese vsak učenec po eno jajce za vojake. Celi skladovi so romali v Ljubljano. Komu je bilo mar delo, trud, pošljivanje, saj je bila tu gospoda Franja, vzor vseh dobro. Vse je šlo gladko in lepo.

Pa smo dobili od okrožnega glavarstva odlok, da moramo od hiše do hiše hoditi in nabirati denar. Za ta denar kupiti volno, njenega pa naj lepo pletejo za vojake. Meseča decembra 1914. sem imela opravka pri okružnem glavarstvu. Takratni glavar me je vprašal koliko smo že napletle za vojake. — »Nič, je bil moj odgovor, ker ne poučujem ročnega dela. — Saj se vendar šolska voditeljica in morebiti vplivali na učiteljico ročnega dela. — Gospod glavar, kje vzi denar za volno? — Odlok za vse to govor.

— Vem, toda naši ljudje so vojne že do vrha sti — sem vladivo pojasmjevala.

— Kmetu se že nikdar ni godilo tako dobro kot zlati. Vse lepo in draga proda, — mi omenil.

No in ker nisem hotela od hiše do hiše, sem pisala gospo Franji in z obratno pošlo sem prejela 50 kg volne in pismo, da naj pletemo in izdelke pošljemo njej, ker bo noskrbela, da pridejo vse dela v njeni roki in teh le našim vojakom v dobro.

Znana je zadeva, kako je bilo s plenitvami naših rok na Dunaju. O tem se je pisalo ob 70 letnici gospode Franje.

Kako se je smejala, ko smo ji prinesle slanino — takrat je bila pod začrtom — celo grasa — za vojake v »Mladikac! Po samezne keose smo zavile v papir in se s tem ponodložili. To smo bile debele! Preva-

rale smo mitničarja ki je imel kolibko v Prišnjici ulici. Debele smo šle v mesto, a nazaj suhe.

Njene besede so bile:

— Čimprej gre Avstrija v franže tem bojje na.

Majška deklaracija! To je bilo delo gospode Franje. Poziv v časopisu je vabil za podpis v Lozanjevo trgovino na Glavnem trgu. Takrat sem bila na deželi in ker nisem mogla v Ljubljano, sem pisala dopisno Lozjanom, naj podpišejo mojo mamino, mojega dekleta in mene. Gospoda Franja mi je hitro pisala, da se podpisale nas tri, toda to ne zadostuje in da moram nabirati podpis v svojem solškem okolišu.

Takrat sem bila preveč zapošljena. Solško vodstvo, namestnika župana, razne prošnje, polski begunci i. t. d. in sem nam prisnila ga. Julija Mlakarjevo, da je v moji občini pravzela to delo.

Gospoda Franja se mi je takoj z vso ljubeznijo zahvalila. Le kdor pozna vse področno delo gospode Franje, lahko presodi vse to veliko dušo. Take žene se rode na tišo let.

Nai omenim že nekaj. L. 1937. nas je bilo v bolnični nekaj kolašje. Kar pride v našu gospo Franja na obisk. Začudile smo se.

— Ja ne že moram moje drage sodelavke obiskati. — je rekla, ko nam je stiskala roko.

Težko je hodila Ponudila sem ji roko do stopnicah nakar mu je odgovorila:

— Hvala lepa, Mara, dokler gre — gre. Spremljala sem jo v vse paviljone in ji predstavljala vse one bolnice, ki so bile Konštantinopel.

Med potjo mi je omemnila: »70 let bom star, a ne zamenjam z nobeno 30 letnico, tako svela in žila sem po duhu.«

Pred Božičem sem bila pri njej, ko so priselični članice za obdarovanje siromakov.

Rekla mi je: »Vse sem izdelala danes bom kar sin »značilac, da mi kaš podioci.«

Vse so dale te blage roke.

L. 1936. je bilo, ko sve se našli v trgovini s sadijem na Gospodavskem cesti in to po 13 letih.

— O. Mara.

— O. gospa.

Potovala je z avtobusom na Visoko. Kušila je fino zgodnjeg sadije, res, da jutri pride na Visoko Ni Vel kraljica Marija s svojo materjo. Spremljala sem jo in nesla zavoj. Med potjo sem jo prala po zdravju.

»Imam stadično bolezenc, mi je rekla in povedala o začetu.

Začerklo me je. Težko je hodila, in v avtobus smo ji pomagali.

Ko so odkrito spomeni Emilu Leonu, mi je zadnjikrat pisala ter se mi prelaškava zahvalila za tese, ki je bila v župniji posvečena njenemu soprogu.

Gospoda Franja je lik, je podoba, je zdovinski dozidek in take žene so nam presesteli vzor. Take žene bi morale živeti tisoč let. Doslej si ti, gospa Visočica, čuvala grob Emilia Leona zdati ga bomo živite me, katerim je bila vsaka tvoja beseda sveta oporka.

Vse tvoje življenje je bilo pralepo in vsaka beseda o tebi je prenehnata, da bi se zamogla posloviti od tebe tako, kot bi bilo primerno in na mestu. Edine smo vse v tem, da ti želim pokoj in v miru ob strani Emilia Leona.

Obema: večen spomin!

Mara F. Tavčarjeva

Protest mojstra Jakopiča

Jutri stopi vedno delovni nestor naših umetnikov

v 70. letu

Ljubljana, 11. aprila

Pred tedni, ko je Anton Podbevk pre-daval o Rihardu Jakopiču, so nekateri štisti naznani, da bo letos naštor slovenskih umetnikov pravljil svojo 70 letnico. Kakor mnogi, ki so čitali o tem, sem bil prepričan, da bo svoljšemu mojstru načrtnih letos v aprili sedmi križ. Na ulici sem srečal prijatelje, ki so me opozarjali na bližajoči se jubilej. Odgovarjal sem jim, da se samo po sebi razume, da bomo ob tej prilikai kaj napisali o jubileantu, kakor je navada in kakor se spodobi. V soboto je prisedel v kavarni k moji misi izmed najbolj gorenih oboževalcev Riharda Jakopiča in mi je napoldržljivo napol ponosno pokazal sonet z naslovom »Ob 70. rojstnem dnevu. Prečital sem ga. — No, ali ti je všeč? me je vprašal Jakopičev občevalec. — Ze gre,

... in dejal, a v vrsto velikih slovenskih poetov se s tem sonetom nis je uvrstil. — Ne gre za to, odgovori Jakopičev občedovalci, prečitaj akrostihom. Prečital sem in se spomnil na prijatelje, ki so me opozarjali na bližajoči se Jakopičev jubilej: RIHARDU JAKOPIČU. Prvi stih so se glasili takole:

Revežev se po pravje, oče imenujete. Imetje svoje vedno ž njeni vi delite. Hrabo za pravico vskitar se bojujete, A žal, da ne dosežete, kar v pravcu tem si vi želite.

Spominjam se na žalosten dogodek, ko so me drugi spomnili, da se bliža moj 50. rojstni dan. 50 letnica se mora praznovati, so mi rekli, to je važen dogodek.

Vsako praznovanje stane nekaj denarja. Zgodilo se je, kar se je pri meni že večkrat zgodilo, da sem bil takrat — nosram m — je povestati, no pa naj bo — bil sem tako slučajno prav takrat popolnoma suh. No, ce pa lmač klovek dobro volja, ga tudi Bog ne zapusti in praznoval sem svojo 50 letnico na tistem. Domu med svojimi sem se spomnil svoje preteklosti in zabeležil v svojo beležnico »Zdaj si živel 50 let, učil si se, iskal si, boril si se — zdravja bo treba da začneš delati.«

In leta so se železa. Prišla je moja 60. letnica. Zdaj pokazi, kaj si storil! Ah, malo je bilo. Mnogo truda, mnogo napornov, manj uspehov.

Leta so tekla, ne vem, kako in kdaj.

Račune prekrizajo vam večkrat egoisti, Dan sleherni vam delo je za narod le in clovečanstvo.

Upate preprizani, kot vsi idealisti.

— Tako, tako sem rekel, torej praznunje Jakopič v resnici svojo 70 letnico. — S veda je odgovoril priložnostni poet, glej, da ne pozabis in da ga običes.

To veda, da je Jakopič avstrijski otrok, sem se priponmil, a letrice rojstnega nisem obdržal v glavi. Ako ti, prijatelj, trdiš, da je tak pred jubilejem, potem bo držalo.

Casopisi so tudi p'ali, bo ž res.

Drugo jutro se je začel moj lov na Jakopiča. Imel sem srečo, kmalu sem ga našel. Mojster je bil prijazen, hudomušno se je smejal. Zaslužil je, da nekaj ni v redu. Začel sem mojstru previdno razlagati, kaj bi rad.

— Protestiram! je rekel Rihard Jakopic.

— Protestiram? Za božjo voljo, zakaj, kako, čemu? Ne zamerite, a ob takih prilikah ne moremo mimo dogodka. 70 letnica umetnikov smatramo za pomembno dogodek.

Mojster se je potesal z roko, nato si je prizgal cigaret in odgovoril približno tako:

— Jubilej si v splošnem grda zadeva. Spominjajo cloveka na dejstvo, da je opravil ali da tudi njí opravil svojo življenjsko dolžnost. Za gratulant je to vsekakor razveseljiva zadeva, za jubilanta pa je žalosten dogodaj.

No, ce bi imeli navado praznovati jubilej takrat, ko clovek raste, recimo ob 30 ali 40 letnici, bi še šlo. To bi bila nekakšna vzpodbuda za bodočnost. Žal je v navadi, da praznujemo jubileje takrat, ko gre cloveško življenje navzdol, ko bi bilo spodobnejše, da pomilujejo cloveka, na pa da jubiliramo in se veselimo njegovega konca. Pa kaj hočemo, clovek je clovek in vsakomur je ljubše, če praznuje njegov bližnji 50, 60 ali 70 letnico kakor da jo praznujejo sam.

Spominjam se na žalosten dogodek, ko so me drugi spomnili, da se bliža moj 50. rojstni dan. 50 letnica se mora praznovati, so mi rekli, to je važen dogodek.

Vsako praznovanje stane nekaj denarja. Zgodilo se je, kar se je pri meni že večkrat zgodilo, da sem bil takrat — nosram m — je povestati, no pa naj bo — bil sem tako slučajno prav takrat popolnoma suh. No, ce pa lmač klovek dobro volja, ga tudi Bog ne zapusti in praznoval sem svojo 50 letnico na tistem. Domu med svojimi sem se spomnil svoje preteklosti in zabeležil v svojo beležnico.

— Odpotujte torej.

— A soba? Takale soba — to je zdaj cel kapital.

— Kaj vas je toliko stala, da...

— Mene? Nič me ni stala. Brezplačno stanujem v nji.

— No in vi pravite — kapital. Ali jo pa morda hočete prodati?

— Ana Vasiljevna je zardela.

— Hvala lepa. Tega od vas nisem prizakovala. Mar me imate za verižnico?

— Pa ja vrnite stanovanjskemu uradu in vse bo v redu.

— Ana Vasiljevna je dvignila obrvi in vzduhnila kakor clovek, ki ga bo zdaj minila potprečljivost.

— A stanovanjski urad bi jo dal na

Misil sem, da imam časa še dovolj, da sem dovolj mlad in krepl...

Pogledal sem se v ogledalo in opazil sem, da sem postal star. Zdaj mi beže lečalje hitreje in hitreje in — kmalu bo vse pri kraju.

Razumem, da ste se podvizi za razgovor, toda prenagili ste se. Res so nekateri listi ob prikliki Podbevkovega predavanja zabeležili, da praznjujem letos v aprilu svojo 70 letnico. Jaz pa protesti-

ram. Rojen sem bij dne 12. aprila 1869. Res je samo to, da bom v torek v 70. letu prijadral, 365 dni po tem dnevu bom star 70 let.

Tako je govoril mojster Rihard Jakopic, tako je protestiral dobre volje bil, še dolgo sva kramljala. Še vedno dela, ker mora delati, kakor se je izjavil. Nikakor ne gre še proti koncu, ker ne sme. Rekel je, da mu je policijsko prepovedano umreti. — nek